

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z powództwa Miasta W. przeciwko E. S., A. Z., D. Z. i K. Z.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 grudnia 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej E. S.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 5 lipca 2018 r., sygn. akt VI ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od pozwanej E. S. na rzecz powoda kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 5 lipca 2018 r. orzekając na skutek apelacji powoda Miasta W. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 7 grudnia 2016 r. w ten sposób, że zasądził na rzecz powoda od pozwanych E. S., A. Z. i D. Z. kwotę 66.806,60 zł, a od K. Z. kwotę 36.896,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami, tytułem roszczenia regresowego powstałego wskutek zapłaty przez powoda na rzecz właściciela lokalu odszkodowania na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. (Dz. U. z 2019, poz. 1182 - dalej „u.o.p.l.”), zastrzegając, że

spełnienie świadczenia przez któregokolwiek z pozwanych zwalnia pozostałych z obowiązku zapłaty do wysokości spełnionego świadczenia.

Orzeczenie to zostało zaskarżone skargą kasacyjną przez pozwanych. Skarga kasacyjna K. Z., A. Z. i D. Z. została prawomocnie odrzucona. Pozwana E. S. wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne i potrzeba wykładni: 1) czy w świetle art. 120 k.c. w zw. z art. 455 k.c. wymagalność roszczenia regresowego gminy, która wypłaciła odszkodowanie uprawnionemu właścicielowi w oparciu o przepis art. 18 ust. 5 u.o.p.l. następuje z chwilą wypłacenia tego odszkodowania, czy też powstaje w dacie zaistnienia zdarzenia będącego źródłem szkody i co się z tym wiąże, w jakiej dacie następuje przedawnienie roszczenia regresowego 2) czy w świetle dyspozycji art. 18 ust. 1 i 3 u.o.p.l. osoby zajmujące lokal bez tytułu prawnego odpowiadają względem gminy, która wypłaciła odszkodowanie właścicielowi w trybie art. 18 ust. 5 tej ustawy, w wysokości odpowiadającej kwocie określonej w ust. 3, czy też odpowiedzialność ta oparta jest na innej zasadzie (podstawie).

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

W judykaturze Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, że wskazanie przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nakłada na skarżącego obowiązek przedstawienia zagadnienia o charakterze abstrakcyjnym wraz z argumentami prowadzącymi do rozbieżnych ocen prawnych, wykazania, że nie zostało ono rozstrzygnięte w dotychczasowym orzecznictwie, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy, ale także innych podobnych spraw, przyczyniając się do rozwoju prawa (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Oparcie z kolei wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącą rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Skarżącą obciążał obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji jurydycznej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości. Ponadto, ze względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżąca powinna także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej. Nie istnieje przy tym potrzeba wykładni przepisów prawa, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2015 r., I PK 4/15, nie publ., z dnia 23 kwietnia 2015 r., I CSK 691/14, nie publ., z dnia 17 marca 2015 r., I PK 4/15, nie publ., i z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie spełnia tych wymagań.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, że odpowiedzialność odszkodowawcza gminy wobec właściciela za niedostarczenie lokalu socjalnego byłemu lokatorowi, uprawnionemu, według wyroku orzekającego eksmisję, do lokalu socjalnego i odpowiedzialność tego lokatora wobec właściciela, oparta na art. 18 ust. 1 i 3 u.o.p.l., ma - w zakresie, w jakim ich obowiązki pokrywają się - charakter odpowiedzialności *in solidum*. Ponadto odpowiedzialność odszkodowawcza gminy za niedostarczenie lokalu socjalnego służy ochronie właściciela, a nie byłego lokatora uprawnionego do lokalu socjalnego, gminie, która zapłaciła właścicielowi odszkodowanie, przysługuje regres w stosunku do tego lokatora w granicach jego obowiązku określonego w art. 18 ust. 1 i 3 u.o.p.l. (por. m.in. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 21 października 2015 r., III CZP 70/15, OSNC 2016, nr 10, poz.118, z dnia 7 grudnia 2007 r., III CZP 121/07, OSNC 2008 nr 12, poz. 137, z dnia 17 lipca 2007r., III CZP 66/07, OSNC 66/07, OSNC 2008, nr 9, poz. 98 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2004 r., I CK 581/03, „Biuletyn SN” 2004, nr 11, str. 9 i z dnia 19 czerwca 2008 r., V CSK 31/08, OSNC-ZD 2009 nr 1, poz. 16).

Ponadto zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem Sądu Najwyższego o powstaniu roszczenia regresowego decyduje chwila naprawienia szkody przez dłużnika, a nie chwila wyrządzenia szkody przez sprawcę (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 sierpnia 1981 r., IV PR 239/81, OSNC 1982 nr 2-3, poz. 38 i z dnia 28 czerwca 2005 r., III PK 45/05, nie publ. oraz orzeczenia przytoczone w jego uzasadnieniu). Nie zachodzi zatem potrzeba kolejnej wypowiedzi Sądu Najwyższego w tym przedmiocie na tle roszczenia regresowego dochodzonego przez gminę, która wypłaciła odszkodowanie na podstawie art. 18 ust. 5 u.o.p.l. Oceny tej nie zmienia przytoczony przez skarżącą wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2014 r., IV CNP 33/13 (nie publ.), skoro zapadł on w sprawie, która nie dotyczyła roszczenia regresowego i potwierdzał utrwalone stanowisko Sądu Najwyższego, że świadczenie odszkodowawcze właściciela w stosunku do byłego lokatora dochodzone na podstawie art. 18 ust. 1 u.o.p.l. przedawnia się w terminie trzyletnim, przewidzianym w art. 118 k.c. dla roszczeń o świadczenia okresowe.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 3, art. 99 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2018, poz. 265).

jw